

MATERIJALISTA, FILISTAR, ČIVTA, MALOGRADANIN...

U definicijama tog pojma stoji sledeće:

filistar (jevr. Plischthi), **čivta**, čovek ograničena duha (čiji duhovni život ne prelazi granice njegovih animalnih potreba i sitnih zarada); u studentskom jeziku: prezrivo ime za građane i sve koji nisu studenti (izraz je postao po *Filistejcima*, ratoborno nesemitskom narodu u jugozapadnoj Palestini, koji je dugo ratovao sa Izrailjcima).

Materijalista, pristalica materijalizma

Prenosno: sebičnjak, čovek koji u svemu traži svoj materijalni interes.

Malogradanin

gradjanin niskog intelektualnog rasta, kome se mozak sve vise skuplja pri svakom sledecem pranju kose.

umni deficit pokusava da nadomesti laznom diplomom, laznim pedigreom, novoispecenim parama, estetskim intervencijama koje proizvode ponos, opstom neizbeznoscju postojanja i nezamenjivoscju.

onaj kome se zidaju Trijumfalne kapije, iako voli da sa univerzalnom propusnicom prolazi kroz 'mala vrata'.

pre skracenja slozenica je bila sintagma (ZA)malo PA gradjanin.

Šta o tome kaže antropozofija?

U GA 17, Rudolf Štajner, Prag duhovnog sveta, se kaže:

Priznavanje natčulnog duhovnog sveta i saznanja o nemu, stiču se savladavanjem nekih prepreka na putu tog priznavanja, koje su u početku prisutne u duši. Teškoća u ovom slučaju počiva u tome što te prepreke, iako utiču na tok unutrašnjeg duševnog doživljavanja, u običnom životu kao takve, ne dolaze do svesti. U duši čoveka živi mnogo toga o čemu sama duša u početku ne zna ništa, o čemu ona mora postepeno da stekne saznanje, upravo onako kako stiče znanja o bićima i događajima spoljašnjeg sveta.

Pre nego što je duša upoznala duhovni svet, on je za nju bio nešto sasvim strano, nešto što u svojim osobinama nema ništa zajedničko s onim što je duša mogla da iskusi kroz doživljaje u čulnom svetu.

Tako nastaje mogućnost da se duša postavi pred duhovni svet i da u njemu ne vidi “ništa”. Tada je moguće da se duša oseća kao da gleda u neki beskonačan prazan i pust ponor. Takav osećaj tada stvarno i postoji u nesvesnim dubinama duše. Duša ima taj osećaj koji je sličan uplašenosti, strahu; on živi u njoj, a ona o tome i nezna. Za život duše nije merodavno samo ono što ona zna, nago i ono što u njoj stvarno postoji i bez njenog znanja. Ako sada duša potraži na području svoga mišljenja “razloge za odbacivanje” i “dokaze” protiv duhovnog sveta, onda se to ne dešava zato što je na to nagone ti “razlozi” sami po sebi, nego zato što duša traži neko prigušivanje izloženog osećanja. Ljudi ne odriču postojanje duhovnog sveta ili mogućnost saznanja duhovnog sveta, zato što njegovo “nepostojanje” može da se “dokaže”, nego zato što žele svoju dušu da ispune mislima kojima mogu da prikriju “strah od duhovnog sveta”. Čovek se može osloboditi čežnje za materijalističkim sredstvima prigušivanja “straha od duhovnog sveta” tek onda kada napravi pregled stanja stvari ovog dela života duše, kakav smo ovde izneli. **“Materijalizam, kao fenomen straha duše”**, je važno poglavlje nauke o duši.

Taj “strah od duhovnog” postaće razumljiv ako se čovek probije do priznavanje istine, kada shvati da su događaji i bića čulnog sveta spoljašnji izraz natčulnih duhovnih događaja i bića. Ovo se shvata već onda kada čovek uoči da je telo - koje čovek može čulno da opaža i kojim se spoljašna nauka jedino i bavi - spoljašnji izraz jednog finog natčulnog (eterskog) tela koje kao oblak obavija svoje gušće jezgro - čulno (ili fizičko) telo. - To etersko telo je drugi član ljudskog bića. U njemu su osnove fizičkog života.

U GA 350 Rudolf Štajner, Ritam u kosmosu i u ljudskom biću, se kaže:

Vidite, danas živimo u doba materijalizma. Ljudi koji najviše čeznu za materijalizmom žive na Zapadu.

Ljudi Zapada, međutim, isuviše vole zemlju. Želeli bi da na njoj ostanu zauvek, iako to ne žele da priznaju. Sada vam nešto moram da kažem: etersko telo zaista želi da se kreće prema nebu. Planete, kao i Zemlja, kreću se u svojim orbitama. Etersko želi da bude u orbiti, nasuprot fizičkom koje želi da napusti orbitu. Kada previše

radi ono izlazi iz nje (orbite), ali razmotrimo kako je to za ljude viših klasa na Zapadu, koji ne moraju da rade. Malo im je čudno, jer ih uvek muči etersko telo. Kada se takav **jedan "biftekožder"** kreće Zemljom, njegovo etersko telo ga muči sve vreme i on želi da ide u krug. Takav biftekožder želi da sledi kružno kretanje svog eterskog tela. Sto mu gromova, to je zaista neprijatno! Etersko telo hoće uvek da pleše, da kruži, a biftekožder ne može to stalno da radi. Prema tome, on hoće svoje fizičko telo da dovede do stanja u kome je dovoljno snažno da ne dozvoli da ga etersko telo stalno uvlači u kružno kretanje. On tako **počinje da se bavi sportom - ne samo fizičkom vežbom, već sportom i, sledeći samo fizičke pokrete Zemlje, završava potpuno izvan svog eterskog tela. On se sve više zbližava s Zemljom, udaljujući se od duhovnog sveta.**

Ne treba da verujemo da se mi udaljavamo od duhovnog sveta samo tako što ne mislimo na njega. Mi to, takođe, radimo kada se toliko bavimo sportom da potpuno odvajamo fizičko telo od eterskog tela. To je strašna stvar koja se može dogoditi čoveku i mogu da kažem da ona ozbiljno zabrinjava. Što su ljudi više uvučeni u sport, to su dalje od duhovnosti. Kada posle smrti odu u svet duha, tamo se vrlo kratko zadržavaju i brzo se ponovo spuštaju na Zemlju. Da se kojim slučajem i na Zapadu ne prihvata nešto od duha, Zemlja bi postepeno bila naseljena samo ljudima koji uopšte ne haju da se vrate u duhovni svet, te bi oni doveli Zemlju do propasti. Mi to već danas pomalo počinjemo da radimo i taj delić je već dovoljno ozbiljan za današnje čovečanstvo. Ako ljudi ne bi više marili za etersko telo, već samo za fizičko, to bi bilo nešto što bi moglo da dovede do strašnog stanja na Zemlji. Jedini način da se pruži otpor pokretima koji su stvoreni da u potpunosti uvuku čoveka u njegovo fizičko telo čineći ga sasvim ovozemaljskim, jeste da se koriste pokreti koji su suprotni ovima.

Ljudi već streme tome da postanu zemaljski ljudi. Razumećete, posle ovoliko razgovora s vama, da prosto srce boli od ovakvih stvari.

Eto šta danas zanima ljude. Oni su mnogo više zainteresovani za one stvari koje postepeno odvlače fizičko telo od eterskog, čineći čoveka potpuno zemaljskim bićem, nego za bilo šta što je u vezi sa srećom i nesrećom miliona ljudi.

Da, gospodo, to je od izuzetne važnosti i uopšteno govoreći, ne bih želeo da kažem ništa protiv sporta ukoliko se on upražnjava umereno i ako ga upražnjavaju ljudi koji osim toga rade, jer čovek se mora naviknuti na neprirodne pokrete pri radu; ako čovek onda čini prirodne pokrete u sportu, pokrete koji su više prilagođeni fizičkom telu, onda je sportski odmor dobra stvar. Međutim, način na koji se ljudi danas svakodnevno bave sportom, čak i oni koji nemaju nikakve potrebe za odmorom, šta je onda to? Ljudi koji požure na jutarnje bogoslužjenje da bi potom otrčali na sport, u stvari, u svojim molitvama govore: “Ja ne verujem u Boga na nebú, već u meso i kosti, jer me jedino to čini srećnim”. - Vidite, to je neizbežna nesvesna posledica onoga što ljudi danas rade.

Materijalista nije samo onaj koji neće ništa da zna o duhovnom, već i onaj koji radi ovakve stvari, gde se čitav čovek otkida od duhovnog.

Čovek ima oba telai trebalo bi oba da razvija. Tako je to. Ipak, danas na Zapadu postoji težnja da se sasvim napusti etersko telo i da se neguje samo fizičko. To prouzokuje užasan materijalizam koji je stvarno štetan. Vidite, **materijalizam u mislima nije najštetniji. Najštetniji materijalizam je onaj koji čitavog čoveka spušta na životinjski nivo. O tome treba da razmislimo.**

Često se dešava da ljudi kažu: “Kakav je on samo filistar kad toliko grdi sport, a sport je toliko koristan!” - Ali ja ne grdim sport. Ljudi mogu slobodno da se bave sportom ako hoće, ali oni će sebe kao ljude sasvim uništiti ako se posvete samo sportu.

Čovečanstvo će se sve više i više animalizovati ukoliko se nastavi današnja pomama za sportom.